

eBOKLAGRET

Sigurd Agrell

Solitudo

Sigurd Agrell

SOLITUDO

Originalutgåvan är från 1905.

Idé och utformning:

Franko Luin

franko@omnibus.se

ISBN 91-7301-030-8

Omnibus Typografi

www.omnibus.se/eBoklagret

eboklagret@omnibus.se

O | Omnibus |

S O N E T T E R

MÄSTARNA

I. Till Stagnelius

"Kom, tystnad, kom med dunkelblåa vingar ...

Hos tystnaden med dunkelblåa vingar
vi båda vilat ljuvt i stilla stunder,
hos tystnaden bland höga mörka lunder,
där silverblek den klara källan klingar

och dimmans älvolek lättfotad svingar
sig ljudlöst fram. Vi drömt om himlens under
och jordelivets fjärran, dunkla grunder
och mörkrets tunga makt, som allt betvingar.

I dagens larm, i Demiurgens värld,
hur främmande vi vandrat, långt från alla,
förhånade och stötta bort av kalla

okända makter och av kalla händer, —
vad rör det oss, mot verklighetens länder,
mot Plerorna, urlivet, gick vår fård!

II. Till Bhartrihari

Din levnads lopp, din dunkla gåtas svar
har ingen pandit, ingen ordman, funnit,
i natt du levat och i natt försvunnit, —
knappt ens en lärd kines vet när det var.

Och dock jag känner, hur ditt hjärta brunnit,
och kyles av all is din tanke bar,
ty underbart din diktnings vävdu tvunnit,
och där din levnad ligger stolt och klar.

Dess rytm är klang av raska klockors kläppar
och släp av gyllenstickad tung brokad, —
än långsam sugning ifrån —kvinnoläppar,

än stön och skri och slag av hårda käppar
och än ett stilla sus från blåa blommors blad,
uppstigna kyskt ur Ganges milda bad.

III. Till Lermontov

Hur tidigt vann du mig med våldsamt makt,
med himlens guld och bergens vita prakt
och Gruslens mörka mör och floders dån
och vindars dofter, burna fjärran från!

Men kärast är mig dock av allt du bragt
ditt grymma, vilda, jublande förakt
för denna värld, du mörkrets stolte son,
så rik på kärlek och så full av hån.

Hur kort du levat — och hur mycket mer
än alla kring dig, när med lugn gestalt
och fasta steg du gick mot döden ner

att sätta punkt i blod så snart på allt
och log ditt sista löje hårt och kallt:
Farväl då, människor, vad jag vämjs bland er!

MALVINA

Vid strömmens spegel drömde vi, Malvina:
I svartblått djup bland lätta skyars vitt
blekgyllne stjärnor skälvde, små och fina,
och dina ögon glänste stjärnlikt blitt.

Mot månljus äng, där allt låg lugnt och fritt
i svalgrönt skimmer, gingo vi, Malvina,
och dina varma läppar sökte mina
och hett ditt varma hjärta slog mot mitt.

Men under dina långa ögonhår,
djupt under irisringens mörka krans
brann blicken kall och stilla, fjärran inne,

i samma lugn och samma matta glans. —
Låg sorg, låg vemod innerst i ditt sinne
från flydda dagar eller döda år?

HEMLÖS KÄRLEK

I himlens breda sidengröna fåra
vid horisontens tand av gyllne rött
skönjs nyets tunna fosforsbleka skåra.
Nu nalkas natten, kära, dagen dött —

och skuggorna få liv. Nu glida våra
livsvilla själar fjärran, trånsjukt trött,
mot alltets djup, där våra blickar spåra
en avglans från en skönhet, aldrig mött.

Jag drömmer dig med Psyches lemmar, kära,
i fjärran nejdens stilla enslighet
och på ditt lena hår jag ser dig bära

mot sommarnattens blå oändlighet
den rena månens klara silverskära ...
Vad vill du mig! Vi kom *din* hand mig nära?

NOTTURNO

En silversky nyss över månen sam,
och svarta spöklikt poppelträden stå.
Så tyst! Blott fladermössen fladdra fram
på lätta vingar i det svala blå.

Jag hört dig tala. Och jag hört dig gå.
Och blickens ångest nyss jag än förnam. —
Nu hör jag blott mitt eget hjärta slå
och känner blott min egen stolthets skam.

— Nu tala rymderna till mig allena,
nu är du min, o stora ensamhet.
Du natt, som stundar, stilla och serena, —

tänd dina stjärnor för en trött poet,
och låt min själ sig lugnt, med dem förena
och låt oss brinna tigande och rena!

AFTONHARMONI

Nu faller kvällen skymningsblå och sval.
Och insjön somnat skär och spegelklar.
Med silverrena toner bäcken far
sin stilla väg vid sus av asp och al.

Har du en önskan mer? En bön, ett val?
Mitt sinne, säg, vad finnes ännu kvar
av allt, du nämnde ångest, sorg och kval ...
Ett töcken vilar över allt, som var.

En fjärran klockas klang ditt öra hinner,
och allt blir tyst igen på öde slätt.
Mot himlens fond av guld och violett

två träd stå svart i smäcker siluett,
och i det bleka blå, där skyn försvinner,
en stor och ensam stjärna stilla brinner.

DÖD KÄRLEK

Jag gick i går, där en gång förr vi drogo
den stilla vägen fram. Bland vita blom
och ljusa blad all vårens rikedom
och alla blida minnen veka logo.

Hur snart var allt förbi och bittert togo
vi avsked från varann. Hur hård min dom
i tysthet föll på dig. Hur arm och tom
du stod för mig, när mina känslor dogo!

Jag vet det nu: Min var din kärleks dröm, —
min själ allena hade skapat dig.
Och dock! Med blick än hård, än sorgset örn

Jag ser två ögon ständigt följa mig,
som tvenne stjärnor speglas i en ström
mitt liv de evigt följa ... Blunda, glöm!

KRISTALLISK DRÖM

Mot blået vagga trädens rimfrostgaller,
hur lätta, spröda! Och i morgonljuset
det vida fältet vilar klart och fruset
med millioner gnistrande kristaller

på gråa stenar och det mörka gruset.
O själ, hur stilla, sövd av vintersuset,
du mild och vek i drömmens svalhet faller,
i dröm så lugn som lugnet hos kristaller!

Så sjunk då hän i kalla färgers skimmer,
där ej en ton, en doft du mer förnimmer,
blott drömmer stilla, svalt som isens lilja.

Hur fjärran glädjen och hur fjärran striden:
nu viker rummet och nu stannar tiden, —
till köldklar känsla stelnar lugnt din vilja!

MYSTERIUM VITÆ

Du lystrar än till kastanjettens knäppar
och gatuvisans fadda melodi, —
fast dödens klockor doft med tunga kläppar
ha ringt för dig i helig harmoni!

Du lockas än av kvinnans röda läppar
och all den ångest förr du trott förbi,
du låter aga dig till blods med käppar —
och kunnat vandra leende och fri!

Blev då ej smärta nog dig än beskärd?
Bland tankars kiv och känslornas förstening
och viljors lumpna kamp — var går din färd!

O hjärta, säg, du trår dock till förening
med denna främmande och kalla värld?
Jag vill ej lust: jag söker livets mening.

MORGONFEST

Se, frostkallt röd står himlen bortom taken
och slut är natten, slutad bacchanalen, —
hur sällsamt blå bli skuggorna i salen,
hur gula ljusen fladdra djupt i staken!

Vid trötta stämmors sorl du trött hölls vaken. —
Nu allt är tyst. Du väntar blott finalen.
Ditt glas är spräckt och tomma ostronskalen, —
stig upp, min vän, och lossa fönsterhaken!

O morgondager, kalla blåa ljus,
fall stolt och liknöjd i din klara glans
på torg och gränder, hem och jungfruhus,

kyss skökans kind och barnets ögonfrans,
palatsets vita sten och gatans grus —
och fyll mitt sinne med ditt svala rus!

GRYNINGSVE

Så blev du dömd att lyckans dar förspilla
och städse vandra undergången nära,
o heta hjärta, aldrig skall du lära
att sansat njuta — blott att lida stilla!

I dina fröjder alla toner skära
och alla färger göra ögat illa,
ditt liv, allt liv förblir för dig en villa,
en ångstfull mardröm, som är tung att bära ...

— Se, morgonrodnan tänts igen i öster:
mot blekgrön himmel trädens grenverk kalna,
i kallgrå dager gula lyktor falna

och runtom drilla fåglarna som galna
med tusen gälla parningsvilda röster. —
Begär, begär, när skall din flamma svalna?

VILJA UTAN VILA

Som vissna blad i storm på nattmörk mo
framvirvlar allt, vad vi i vila tro:
Orion, Svanen, Vintergatans bro.
Allt liv är åtrå, jäktan utan ro!

Hur vilt jag njutit och hur hårt jag svalt;
när jag förlorat eller vunnit allt,
ett ögonblick mitt sinne vilat kallt —
och så min trängtan — tog en ny gestalt.

Min ungdoms vemod — dog det icke nyss?
Hur lång och het — hur död är kvinnans kyss.
Hur gäll var ton — till intet dock jag lyss.

För mig har dagen lekt och natten spelt,
och mänskors sorg och glädje har jag delt, —
vid intet har jag fäst mitt hjärta helt!

NYX

Från vita ungmörs linjerena dans,
från cittrors klang och lätta skyars glans
jag drogs i dvalan stum och maktlös hän
bland underjordens kala jätteträn

till tystnans rike, där ej annat vanns
än köldens ro och asphodelers krans: —
Två tunga korpar med förstummat skrän
till marken sjönko trött mot mina knän,

högt över isbelagda klippors stup
blekt brunno stjärnorna i rymdens djup.
Vid Acheron jag steg i Charons slup ...

I fjärran börs knappt sorlet mer från Styx.
— O underbara, dunkla Moder Nyx,
snart till ditt bröst i lugn mitt hjärta trycks . .

INDISKA DIKTER

आवामः क्रियतां गाङ्गे वायुहारिणि वारिणि।
मनद्वये तरुण्या वा मनोहारिणि हारिणि ॥

*Sök dig en boning vid Ganges syndförlösande vatten
eller vid sinnesbedårande, pärlbandsblänkande bröst.*

Bhartrihari

Av lotusdoft och månens sken
och honungsdaggens vatten
jag vill bereda, sval och ren,
åt dig en dryck i natten,
när på det tysta taket, svag
med fuktigt heta läppar,
du domnar bort vid trastens slag
och lutans lätta knäppar.

I MÅNADEN TJAITRA

Minns du våren, kärlekstrånadens
första tvekande drömmars tid,
kokilans sång i Tjaitramånadens
klara leende natters frid?
Minns du, hur sakta du vaggade,
älskade, på mina knän,
medan den svala aftonen daggade
mangons blomröda trän!

Lotusögonen sakta slöto sig,
doftandet huvudet sjönk mot min arm,
samman, långsamt, läpparna gjöto sig,
stilla vi drömde, barm mot barm.
Stjärnorna, stora och spörjande,
skredo i kyligt blå,
hälften i glädje — och hälften i sörjande
länge — dröjde vi så ...

AÇOKORNA BLOMMA

Med sandelsalvors glans om bruna länder
och vita kransar i de svarta håren,
med gyllne armband och i gula kläder
ett tåg av unga jungfrur sakta träder
i middagsglansen ut att hälsa våren:
açokablommor höja deras händer!

Som klara pärlor glimma deras tänder
och läpparna likt blom av bandhudjiva,
där fram de gå i stilla dröm om Kama. —
Men i sin boning alla bidar Yama:
Vad Vishnu giver — intet kan förbliva.
Du tar det åter, pris ske dig, o Çiva!

DEN SKYGGA

Med långa ögons lotusblåa glans
betraktar du försagd en fallen krans
av vissna ketakis och blek jasmin.
Den veka bimbaläppen darrar fin.
Till guldfotspännets klingel vid din häl
du lyss förströdd och blyg. Säg vet du väl,
att många pilar, glimmande och skarpa,
har kärlekguden, ynglingen Kandarpa?

REGNTIDEN

Med motiv från Ritusarnhåra

På blygrå skyars höga elefanter
regntiden skrider frarn, från bergens branter
ned skummar floden vild, en lössläppt panter.

Nu skräller åskans tamburin med makt,
påfågelskaran dansar glatt i takt
med stjärntar bredda ut i strålbjært prakt.

I gräs av klar smaragd gasellen stampar,
av gyllne knoppar och med röda svampar
är skogen överfull, var foten trampar.

Oräkneliga fåglar, lätta, små,
i trädens grenverk sjunga, gunga, slå,
orangerödglänsande, metallklart blå. —

— Nu hörs ur fjärran åskan närmre vandra.
Strax sluta kvinnorna att le och klandra
och smyga ängsliga intill varandra.

Så störta snabbt de ned från tak och loft,
den runda barmen flämtar het med doft
av sandelsalva och av saffranstoft.

Om ben och armar gyllne ringar klinga
och silkesgördelns klara klockor ringa.
När fram de ungas slanka kroppar svinga,

till midjan ner det lösta håret far, —
av alla ljusa blommor nyss det bar
blott några små kadambor sitta kvar.

DEN NATTLOTUSÖGDA

Kom, sätt çirishablomman vid ditt öra
och lägg ditt huvud stilla i mitt knä
och se på mig med dina lugna ögon!
På skymningsljusets underbara ström
likt tvenne stora blåa vattenrosor
de vila, vaggande med silverstänk
av aftondagg i nyutslagna kalkar,
som tyckas gråta ljuvt i månens ljus
av okänd smärta i den svala natten.

Ack kära, alla blickars stumma sorg
från nattens alla ljuva vattenblommor
kvarhåller ej den blida månen ens, —
hur kunde dina tänders sma jasminblom
och tvenne skygga ögons vattenrosor
ha någon makt mot guden Çiva själv, —
och dina armars veka guldlänor,
förmå att hejda åt oss tidens järnvagn,
där fram han far, den obeveklige!

VAIRÂGYA

Såge jag ock som maharadja
bajadärernas skönaste mö
sakta i ormmjuk dans
de vita armarna slinga,
 för att med ens
som en flyende hind
på lätta smidiga fötter halka
fram över panterfällan i ett
susande språng,
så att alla
purpurgördelns gälla silverklockor ringa
och de sandeldoftande höga brösten svalla, —
 drömde jag dock
 om skogarnas svalka
 och bergens snö
 och Åtmans ro,
 där alla toner
 förklinga
 och alla färger
 blekna och dö ...

NATTKLAGAN

Nu glider månen lik en skär flamingo
på himlens lugna glasgrönt klara sjö
bland bleka stjärnors vita vattenliljor.
Nu är så tyst och ljuvt och stilla allt. —
Nu vill mitt hjärta snyfta ut och klaga
och sörja, sörja. Vet jag väl för vad?
Nu vill det klaga som en ensam fågel.

Du stora stumhet, kalla blåa natt,
tag mot dess smärta, all dess dunkla trånad,
som endast du, ack, endast du förstår,
som lärt åt tjakravakafågeln klaga, —
ack, låt mitt hjärta klaga nu med den,
med källans sorl och suckarna i träden,
tills morgonrodnans purpur sipprar ned
ur tysta skyars bleka silvermusslor!

SOM AFTONSTJÄRNAN FJÄRRAN

Ack, som tjakorafågeln lever blott
av måneljusets kalla bleka strålar
så kan mitt hjärta, kära, leva blott
av skimret från din månlikt klara panna.
Så kan du stå mig fjärran, fjärran nu
lik aftonstjärnan bortom bambuskogen
och vara mig så nära, nära dock,
att med ditt ljus du helt min själ uppfyller.

BHARTRIHARI-DIKTER

Med sammanpressad kropp i orenhet
i moderlivets mörker sutto vi,
vårt första ljud — det var ett smärtans skri,
vårt sista blir en suck, och ingen vet
att nämna alla kval, vi kämpat i,
som öppet bränt och tårt i hemlighet,
och om vi ock en flyktig lycka fått, —
vad finnes väl för hjälp och tröst däri,
om på vår fiende vår fot har stått,
om till en kvinnas famn vår kärlek nått, —
vad finnes väl för hjälp och tröst däri!

Åldern står hotande som en tigrinna i natten,
sjukdomsschakalerna vänta på våra kroppar. —
Livet förrinner — så visst som vatten
bort ur ett brustet käril droppar.

Fjärilen, vänner,
som smärtan ej känner,
flyger mot lågan och vingen förbränner,
människan, vänner,
fast väl hon vet
lustens och njutningens fåfänghet,
störtar med öppna ögon däri,
varken hon eller fjäriln är fri!

Çiva, Çiva, Çiva,
låt i en helig skog
mig i lugn förbliva, —
må jag se mina dagar förrinna
med samma blick och samma ord
för ett halmstrå och en kvinna,
för en sten och ett blomsterläger,
får den vän, man allting tog,
och en fiende som skatter äger,
för en orm och ett pärlbandssmycke,
för en ädelsten och ett stycke
förmultnande jord!

ENSLINGENS SÅNG I KVÄLLEN

Blåhalsade fåglar drilla
så ljuvt och underbart.
Gaseller nalkas stilla
och se, så milt och klart.

Nu vilar i grönska skogen
och himlen drömmer blå.
Och bimbafrukten är mogen
och mörka tamalorna stå.

I fjärran lockar en häger
och klar ljuder källans sång.
Allt ljuvt, som jorden äger,
den bjuder, allt på en gång.

Snart vilar den blåa natten
på lundar och vattendrag. —
Snart stundar den stora natten
på livets sista dag.

UR ÇÂNTIÇATAKA

De hundra dikterna om själslugnet

I det rena vetandets ändlösa hav
vem rädes för eller glädes av
en bristande vattenbubbla —
världen, på vilken vi grubbla!

T Y S T A T I M M A R

Styr ut, min själ,
på glittrande hav
med solglansro över klargrönt djup,
styr ut, min själ,
mot fjärran länder
med töckenblåa berg bland vita skyar!
Styr ut, styr ut,
mot morgondagens skära skimmer
och kvällens djupblå ro
och nattens alla tysta gyllne stjärnor!

Färgskimrande,
silverblänkande,
fiskarna leka bland tång och koraller.
Högt i högblå luft
på lätta, smäckra, långa vingar
sväva
vita albatrosser.

Öar och länder
stiga ur havet,

hälsa dig,
glimmande vita städer,
mörka och svala skogar
vänta dig!

Mot fjärran stränder,
dem ingen sett,
dem ingens fot trampat,
styr du,
min själ,
och —
den doft *du* känner,
den sol *du* ser,
känner ingen,
se inga andra ...

Och vad gör det väl,
att med dig
och dina drömmar —
dö:
den solens glitter,
de vågornas saltdoft, —
att med dig
sjunka i intet:
vida skogars
välluktsfyllda svala gröna valv,

källors sorlande vatten,
fågelsång och susande blad,
silverskyars
lätta lek
och städers
glittrande vita palatser!

TILL EN SJUK BLOMMA

Du stilla barn, som smeks av ingens händer,
du tycks mig lik en blomma, spröd och fin,
en bortglömd blomma vid en blå gardin
i någon fönstersmyg mot skumma gränder.

Ditt späda bröst och dina svaga länder
ha lockat ingen till en lysten min
och dina bleka läppars svala vin
skall ingen dricka mellan hårda tänder.

I sommarkvällen dina systrar leka,
men stum och stilla ser du blott därpå,
och dina ögon bli fördjupat blå
och skrämmd du lyss, när skratten ystra eka.

Mitt livita barn, du tvinade och bleka,
du slutna blomma, ensam skall du stå,
och ingens själ skall till ditt väsen nå,
där känslor gro, förfinade och veka ...

DU ÄR MIG EN ANNAN ...

Se, natten kommer, min kära,
så kall utan ljud och färg,
blott månens silverskära
står vit över svarta berg.

Allt, som värmde vårt sinne,
brände i blod och märg,
blivit ett stelnat minne,
frätes av tankars ärg. —

Under ditt lätta linne
flämtar mer hett ditt bröst,
men i blicken, innerst inne,
ser jag din känslas höst.

Du är mig ej mer så nära
och du ger mig ej längre tröst,
du är mig en annan, min kära,
och en annan klang har din röst ...

ÅNGEST

Du stora tigande stumma ve,
du isande kropp, som jag ej kan se,
vad båtar stöna, vad båtar le,
du skall mig dock aldrig överge!

Du makt, som följer mig natt och dag,
du smygande dämon, ej ser dig jag,
blott känner ditt klibbande fasta tag
och vet, du är stark och jag själv så svag!

Jag känner mig fångas lem för lem,
min panna fuktas i kyligt slem,
jag släpas och drages — och vet ej av vem,

och vet ej för vad och vet ej ditt namn,
vet blott, att jag kvävs i din kalla famn!

MARIA

Maria,
du sitter i dröm
på den vågröna ängen
under den ljusa björken,
där Jesusbarnet sover
i en vagga av vit näver,
och du ser
på den blåa himmelen
och de silverrena skyarna.

Dina lockar, Maria,
äro så gula och ljusa,
och dina ögon
så blå och djupa.
Du är så späd och liten,
Maria,
och dina unga bröst
så små och fina.

Jag vill sitta bredvid dig, Maria,
jag vill luta mitt huvud

i ditt varma knä,
mot din blåa kjol.
Låt mig drömma, Maria,
i doften från ditt sköte,
från björklöv och kåda! —
Ty blott på dofterna, Maria,
och minnet av sångerna,
du sjöng för mig,
när jag var liten,
och de vita skyarna därborta
vaggar *min* tro,
lever *mitt* hjärtas frid.

Låt mig drömma med dig, Maria,
om paradisetts örtagård,
där de små barnen vandra
i sida vita kläder
bland skära nyponbuskar
och klara sorlande bäckar,
och där röda äpplen hänga
på dunkelgröna aplar
och trastarna sjunga
i den gyllene bleka aftonen.

Maria,
natten kommer så sval och stilla,

stjärnorna tändas i den blåa rymden,
skyarna glesna och svinna. —
Du drömmer, Maria,
du svävar mot tigande fjärran
på lätta silvervita skyar
i den vida blåa rymden
bland tindrande tysta stjärnor.

EN KÄTTARMUNK

Nu vike töcknen! Nu är du min,
o heliga Philosophia, —
nu faller den gyllene dagen in,
ett klingande Ave Maria!

På gula böcker och pergament
det faller försoningens ljus från Herran,
och vad jag fordom i ångest känt
det är, förunderligt, glömt och fjärran.

Så viger du åter till ro mitt sinn,
o moder Philosophia,
och skänker en stund åt sonen din
dina tankar lugna och fria.

Nu blomma rosorna vid min dörr
och rankorna klänga om fönsterkarmen
och fåglarna sjunga därute som förr, —
led, moder, osedd mig ut vid armen!

Hur tungt mig vore, och ginge jag vill
långt bort i de bergmörka landen,
din mildhet förer mig åter till
det stora lugnet i anden.

SOMMARDAG

Blåklockor ringa milda melodier
och silverpopplar kring oss susa sakta,
från hultets stilla ro vi stumt betrakta
den fjärran himlens färgspelsscenerier.

Bland blygrå skyars tunga draperier
en spegelstilla vik av blekgrön färg
lugnt vilar mellan snövitt klara berg,
en sagonejd för lätta drömmier.

Så sjunker allt ... Med svartnad gällgrön ärg
mörkbruna kopparmoln gå fram. Nu ljungar
orangeröd blixtn med ens! Hör, åskan rungar
och ekot svarar doft bland dimblå berg.

Nu sveper vinden fram. I ångest gungar
var gren. — Så ... tyst. En fågel slutar sjunga. —
Så falla regnets första droppar tunga
på brunbränt fält och torra gröngrå dungar.

FROSTKVÄLL

Himlens rött, smälter sakta hän.
Svarta stå skogens fjärran trän.
Slättens snö ligger hård och blå.
Stjärnorna tindra, tigande, små,
glest över frusen himmel.

Vinden viner, rå och kall,
rister grenar och bruna barr.
Fjärran klagar en bandhunds skall.
Stegens takt och skarens knarr
eka i fruset sinne.

Fjärran i torpens låga hus
glimma fönstrens gula ljus.
Snart i mörker tyst och kallt,
övergivet och ensamt, allt
vilas på frusna marker.

FÖRSTADSMORGON

Hur ofta i den ljusa juninatten
jag följde dig, när hög och smärt och blek
med stulna blommor i den vita hatten
du vände hem, likt barnet från en lek,

till förstadsgränderna vid älvens vatten —
från andra män och andra händers smek,
med örat trött av sångerna och skratten
och läppen våt och blicken matt och vek!

Vi dröjde vid din dörr, när slut var natten
och gällt fabriken visselpipa ven.
Och plirande mot morgonljuset katten
till hälsning kom på förstutrappens sten.

Omkring oss gränden sov med röda stugor
vid vita valv av vaggande syren,
och glittergrönt bland silverblanka tjugor
stod hö och spred sin ånga stark och ren.

Blott vinden blåste sina stilla fugor
och bien surrade från gren till gren
och väckte väggens alla stålblå flugor
till dans och sång i solens gyllne sken.

IN MEMORIAM

Du var hög, du var mäktig och rik,
du var ömsint, givmild och god,
du bar skönhetens lugn
och de andra ej lik,
i din mognads fullhet du stod.

Och jag såg i din själ
som från vildmarkens berg
man ser hän till den vilande slättens ro
och de lummiga skogarnas dunkla färg.

Och jag tänkte:
den kommer en gång,
dina känslors flammande röda höst
över gulnande skog, under klagande sång
av mäktiga vindars röst. —

Jag önskat, jag kunnat äga dig då
och vagga ditt hjärta till ro,
jag velat, vi kunnat somna, vi två,
som bladen på frusen mo.

FLOS STERILIS

Dina kalla läppar, bleka blomma,
kylde mina i den nattens tystnad,
när min själ mot det stora tomma
drömde trött, utan hopp och lystnad.

Inga dofter i din kalk du gömde,
ingen själ mot min själ jag kände,
men min själ i den natten glömde
för din kyla all eld, soni brände.

Långt från dagar av stumt elände,
fjärran, fjärran, mitt sinne drömde,
glömskans svala dryck jag sakta tömde,
evighetens kalla fläkt jag kände.

Vita stjärnor lyste i den tomma,
mörka rymdens köld och tystnad,
dina kalla läppar, bleka blomma,
mötte mina, utan hopp och lystnad.

ANDROGYNE

Så kom, du Androgyne,
du kvinna med gossebröst,
du gosse med flickans höfter
och kvinnans smekande röst,
du kvinna med gossens lätta
spänstiga gång och behag,
du gosse med flickans nätta,
leende veka drag!

Med ögon tankfullt klara
och Psyches lena hy
kom, rör vid mig stilla bara,
gud Eros, förklarar ny, —
kom, bleka Androgyne,
i drömmens lätta gestalt,
kom, le mot mänskolivet
med veka läppar kallt!

FEMTE AKT

I själens stillhet hör jag eder vandra,
rolösa fäder, bleka spökgestalter.
Hur djupt därinne edra röster eka
med hårda basar och förgråtna alter —
och veka jungfrurs skälvande sopraner,
som ingen hört se'n tusen år, kanhända!
Och alla kräva de av mig att föra
den sekelgamla tragedin till ända,
trots hundra meningslösa intermezzon
och narrars grin och kalla hjärtans glömska.
— Nå väl, så börja då dess femte akt
och lär dig känna skuld och självförakt!

MATER TENEBRARUM

O Mater Tenebrarum! I din ro
jag böjer knä, ett ögonblick, i tro,
i stilla lugn och undergivenhet,
en vilsegången, tvivlande poet.

Vad bryr mig dagens sorl och hopens skratt?
Av natt jag kommit och jag går till natt.
O tysta moder, du allena vet, —
blott dig jag älskat, stumma evighet!

Ö V E R S Ä T T N I N G A R

DE ÄLSKANDES VIN

Efter Charles Baudelaire

Vad rymden är strålande ljus i dag!
Mot kristallklara himlars lockande fest
låt oss flyga på vinets fradgande häst
utan betsel och tygel och rast, du och jag!

Över skogar och blånande vattendrag
vi förfölja den fjärran hägringens lek,
och din blick flammar het och din kind bränner blek,
och mot mitt slår ditt hjärta med bultande slag.

I den gyllene morgonens glittrande ljus,
över böljande hav och floders brus
låt oss ila framåt utan vila och hejd

i virvlande tankars feberrus
över snöhöljda berg, över öknars grus
till de tropiska drömmarnas paradisejd!

SPLEEN

Efter Charles Baudelaire

Jag är som ett molntyngt berglands kung,
maktlös fast rik och gammal fast ännu ung, —
liknöjd för valthornsklangen och jägaresången
och det döende folket framför balkongen, —
som i förakt för människors kryparnatur
hellre lever bland hundar och andra djur.
Narrarnas plumpa ballader locka ej mer ett löje
från hans stelnade läpp och aldrig ett nöje
hovets oblyga damer hans hjärta gav —
hans liljekrönta säng blev tidigt en kylig grav.
Förgäves medici och lärde alkemister
sökt med sin vetenskap att bota vad som brister
och värme ge en kropp, där i stället för blod
rinner det gröna vattnet från Lethes flod.

Efter Paul Verlaine

Över taket står himlen blå,
ljus och ren,
där i trädet, då och då,
vaggas en gren.

Sakta i luftens lätta blå
ringde en klocka,
där i trädet, då och då,
fåglarna locka.

Gud, min Gud! Livet är där, —
enkelt och stilla.
Lugnet, som vaggas dig här,
är ej en villa.

Vad har du gjort, att här
ändock du klagas,
vad har du gjort, du där,
av din ungdoms dagar?

KASPAR HAUSER

Efter Paul Verlaine

Jag kom, ett faderlöst barn, som log
mot alla med ögon, lugna och klara,
till de stora städernas människoskara:
De funno mig icke illslug nog.

Vid tjugu år jag så likt andra män
fick känna kärlekens nya oro
och fann, att kvinnorna vackra voro:
Men befanns aldrig vacker igen.

Fast utan kung och utan fosterland
och icke född för en hjältes öden,
i kriget ville jag söka döden:
Men döden räckte mig ej sin hand.

Säg, är jag kommen i en vilse tid,
vad har jag att göra här i världen?
Varifrån kom jag, och vart går färden?
O, bed för stackars Kaspar om frid!

HÖSTEN

Ur "Das Jahr der Seele" av Stefan George

Gröngyllne fjärilar på matta vingar
flytt bort från slutna kalkars gula frö.
Vi glida med vår båt i vida ringar
kring bronsbrunt lövträdkransad stilla ö.

Låt oss i parkens tysta salar gå
att se på livet, som nu säges dö:
i dammens spegel huru underblå
ler himlen ej bland skyars silversnö!

Kring spegeln bleknat gula, veknat grå
stå björk och asp och vagga frans mot frans.
Än helt ej vissna sena rosor stå,
kom tag dem, kyss dem, bind dem till en krans!

Och glöm ej dessa sista bleka astrar
och dessa rankors heta purpurglans,
allt sista liv av grönt i vindens dans
snart under höstens kalla fötter knastrar ...

Efter Alexander Pusjkin

Er älskade min själ. Och än, kanhända,
har kärleken ej slocknat helt därinne. —
Må mina känslor aldrig dock bli kända,
jag vill ej någon oro ge ert sinne.
Ack, utan hopp och ord, än skygg och blek,
än svartsjuk, vilt med ångestsvett om pannan,
jag älskat er med kärlek ren och vek —
som give Gud er älskas av en annan!

STANSER

Efter Alexander Pusjkin

Går jag i gatans larm om dagen,
om kvällen vid flodens tysta ström,
är jag en gäst vid dryckeslägen,
dock över allt jag går i dröm.

Jag tänker: Skugglikt glida åren,
vårt liv är lek, vår tid är kort,
och vänner, fränder snart på bären
mot evig tystnad föras bort.

I skogens svala valv jag träder,
jag tänker: evigt gröna mark,
du överlevat mina fäder,
än skall du leva, lugn och stark.

Ett barn, en sorglös yngling ser jag,
farväl, jag tänker, unge vän,
min plats åt andra gärna ger jag,
min sommar dött, din väntar än.

I dagens glans och kvällens dimma
jag går i samma tanke sänkt:
när stundar väl min sista timma
och slocknar allt, som livet skänkt?

Var får jag sluta mina öden,
i fjärran land, i strid, i kval?
Får jag i ro gå in i döden
och vila i min hembygds dal?

Fast lika gott det väl kan vara
varhelst ens döda stoft blir lagt, —
min önskan vore ändock bara
få vila i en älskad trakt.

Må där min färd till kyrkomuren
det unga livet sorglöst se,
och må i liknöjd ro naturen
alltjämt i evig skönhet le.

Ur DEMONEN

poem av Michail Lermontov

Se, i nattens klara timma
hän mot rymdens svala glans! —
Sakta vagga, stilla glimma
gyllne stjärnor, tyst i dans.

Högt däruppe, fjärran, glida
vita skyar i det blå,
ej de ängslas, ej de lida,
lugna, endast, gå och gå.

Tyst de mötas, tyst de skilja
sig igen, hur färden far,
ingen sorg har deras vilja
i den tid, som blir, som var.

När dig hopp och ängslan trycka,
upp mot dem blott stilla se,
var så liknöjd för all lycka
och all jordisk sorg som de!

Efter Sernion Nadson

När in i parkens stillhet jag om kvällen går
och kring mig natten sval och doftrikt tung förnimmer
och på alléens sand emellan mörka snår
den bleka månen kastar glest sitt skimmer,
jag sjunker hän i drömmen, tveksam, from:
Må vara ödet än så ringa fröjd bereder —
mig poesien dock lik Ariadne leder
från sorgens labyrint till ljusets helgedom.
Och jag kan drömma ännu, ung och älskad blott,
så ung, att jag ej märker ont och gott ...

MÅNSTILLHET

Efter Konstantin Bal'mont

Nu vilar månens tystnad över skog och äng,
ur fjärran klangen hörs av knäpp på knäpp på sträng.
Nu vilar ljuset lugnt på dalar, berg och äng.

I fjärran skogen står som gjuten i metall
och luften vagnar, lätt och skimrande och kall,
och svart i siluett står smäckert tall vid tall.

Ej minsta krusning mer ses dammens spegel få,
orörligt stilla bleka silverskyar stå,
och rymden drömmar, sval, oändligt djup och blå.

Nu vilar månens tystnad över skog och äng.
Alltjämt, alltjämt hörs knäpp på knäpp på sträng,
och ljuset vilar lugnt på dalar, berg och äng.

VITA NÄTTER

Efter S. V. A.

I Petersburg en natt i maj,
när bleka stjärnor glimma,
vi vandra fram på Nevas kaj
i nattens sena timma.

Och som en spegel, blank och klar,
nu vilar flodens vatten,
på himlen knappt ett strömoln far,
och tyst och ljus är natten.

Men sakta månens silverhorn
ses blekna och försvinna,
och Peter-Pavels gyllne torn
skall snart i solen brinna.

ZIGENARVISA

Ur v. Wlilockis samlingar

Ligger i skogen, på skyarna ser,
över mig bladerna vagga ner.
Fåglarna sjunga bland kvistar och grönt,
sjunga om kärlek så ljuvt, så skönt.

Men mitt hjärta, så armt, så trött,
har i kärleken sorgen mött.
Bättre än kärleken fann jag ej än,
och ändock var bara en dröm även den.

